

Indholdsfortegnelse

Kegnæs fyr .. og Gendamerne på Kegnæs	1
Huse i Nygård kommune	2
Kegnæshøj	3 - 7
Nygård	8
Bjørnodde - Skolekobbel - Broholm	9 - 12
Lillekobbel I	13
Holmgård - Sønderkobbel - Dalsgård ...	14-16
Bredsten	17- 27
Lillekobbel II - Trønge - Gåsvig	28- 33
Gl. Kronborg - Ny Kronborg	34- 35
Bøgehoved	36- 40
Kongshoved	41- 56
Midtkobbel - Sadbjerg	57- 63
Hjortholm	64
Vesterkobbel	65- 74
Kegnæsfærge	75
Tørsthoved	76- 78
Grønmark	79- 87
Østerby	88- 105
Sønderby I	106-110
Vestermark - Vesterby	111-118
Sønderby II - Skoven	119-129
Kegnæs år 1773	130
Sønderby skole	131
Ældre oplysninger	132
Nedlagte ejendomme og huse	133

- 2.
- Nr. 1. Mathias C. Hansen Mosegården købte denne ejendom sammen med gården af
 Landevej: sin fader, der igen købte den af Nicolai Andersen. I 1857 døde der sned-
 ker Lorens Peter Jensen og hustru Anna Marie Kyhl for egen hånd.
 redbrikt.
11. 2. Jørgen Kock købte huset af Dorris Maibøl. Fra 1880 til 1912 ejedes det
 af Christian Christiansen Maibøl, der ~~vistnok~~ var lods.
- 2. 3. Laurids Diedrichen. Fra 1876 til 1900 Jacob Hoffmann, og fra 1900 til
 1922 lods Lorens Nielsen, i trediveerne købt af Mathias Hansen Kronborg.
- 13. 4. Anne Jensen købte huset af Margrethe Bondes arvinger, før hende Rasmus
 Flett, der var lods.
- 41 5. Søren Falz købte i 1931 huset af sin svigerfader Lorens Gronheit, han
 købte det af Hans Peter Lausens enke, de overtog det i 1883. *se også side 118!*
- 27 6. Tolddepartementet, huset er bygget af Hans Madsen, der havde Skovmands
 ejendom i halvfemserne. Han solgte det til Staten.
- Bredsten: 7. Johannes Nielsens hus i Bredsten ejedes af Peter Petersen fra 1883, der
 - 6. var kro, det kaldtes E. Støvlskaft. Fra 1918 af Chr. Christensen, og fra
 1927 af Hans Peter Lausen.
- (Bredsten) 8. Peter Nielsens hus ejedes omkring 1880 af Jørgen Petersen kaldet fis-
 - 8. ker Pessen, hans enke solgte det med jord til Jørgen Kryhmand, det fulg-
 te så ejendommen indtil det solgtes til Christine Nielsen gift Jørgen-
 sen og Elneff.
- 14. 9. Peter Thomsens ejendom købtes omkring 1880 af Jørgen Thomsen fra Tands
 gård af en Petersen, derefter fulgte sønnen Peter Thomsen gift med Anne
 Marie Petersen, han solgte den til Peter Thomsen gift med Kathrine Toft
 (Lillekobbøl) han frasolgte jorden til Chr. Duus, og huset til Bent O. Nissen.
- Lillekobbøl: 10. Frans Trægers hus ejedes oprindeligt af træskomager Johan Møller, der-
 6. efter solgt som aftægtshus til Peter Iversen, igen solgt 1908 til Tilde
 Svenson, og sidst nu solgt til Anna Træger.
- Bredsten: 11. Teicherts snedkeri bygget omkring 1900 af Jacob Hoffmann som aftægts-
 Strand- gårdsvej: bolig solgt af hans enke først i tyverne til snedker Johan Møller, igen
 6-8. solgt til snedker Andreas Esbensen, der omkring 1940 solgte til A.G.
 Teichert.

Lillekobbøl.

1. Iver Møller født 1849 død 1920 gift med Anne Marie Schmidt født 1849 død 1920 datter af gæstgiver Hans Joakim Schmidt og Cathrine Margrethe Hansen Gåsvig. Iver Møller var søn af parc. Jørgen Johansen Møller og Kathrine Marie Skau Rothenhoff. I ægteskabet var der 2 døtre Kathrine Margrethe gift med Jørgen P. Nielsen Bovrup født på Sønderkobbøl og Kathrine Marie gift med Peter Elholm Tandslet.
2. Jørgen Peter Kryhlmand født 1848 død 1923 søn af Jørgen P. Kryhlmand og Anne Marie Jørgensen Lysabild gift med Magdalene Andersen f. 1853 død 1935 datter af Jørgen Andersen og Elsabe Petersen Bredsten. De havde kun ejendommen i 1 år, hvorefter de overtog svigerfaderens ejendom i Bredsten, og solgte ejendommen til.
3. Christian Henningsen fra smedestedet i Vibøge gift med Cathrine Marie Ryhmand fra Taskland, de solgte omkring 1897 ejendommen, da de ingen børn havde til.
4. Hans Petersen født 14-3-1869 død 1912 søn af parc. Hans Petersen og Anne Marie Damkobbøl gift med Anne Marie Hansen Damm fra Vibøge. Da Hans Petersen døde tidligt solgte enken ejendommen til.
5. Jørgen Hansen fra Dybbøl f. 21-2-1890 gift med Mette Cathrine Hansen fra Mommark f. 10-3-1889, de blev gift og overtog ejendommen i 1913.
6. ~~Christina~~ Hansen f. 6-9-1924 gift 15-10-1949 med Carla Junker datter af Niels Junker og hustru V. Sottrup f. 1929. I ægteskabet er der to døtre og en søn.

Lindely.

1. Andreas Hansen født omkring 1890 død den 23-12-1860 gift 1814 med Maren Fogt datter af bmd. Christen Christensen Fogt og Anne Cathrine Fingård i Østerby født 1890 død den 16-1-1861. De havde følgende børn.
 1. Marie Cathrine gift med skrædder Hans Bertelsen i Østerby.
 2. Christen Hansen overtager ejendommen.
 3. Anne Cathrine Hansen gift med inderste Hans Christian Volf Sønderby.
 4. Anne Marie gift med Jens Nielsen Orte på Fyn.
 5. Hans Hansen gift 1866 med enke Ida Sophie Smed født Blad Nedermarksgård i Sønderby, han var kommuneforstander i Østerby-Sønderby kommune.
 6. Cathrine Marie Hansen ugift.
2. Christen Hansen født den 3-9-1819 død den 5-9-1892 gift den 27-6-1852 med Mette Cathrine Møller datter af bmd. Hans Peter Møller og Anne Margrethe Fogt. De havde følgende børn. Han var kommuneforstander i Nygård.
 1. Andreas Peter Hansen inderste i Østerby gift med Cathrine Christine Jensen født Marcussen Bredsten.
 2. Hans Peter Hansen overtager ejendommen.
 3. Chresten Peter Hansen født den 5-7-1864.
 4. Jens Peter Hansen født den 22-4-1867 gift med Marie Cathrine Schmidt han overtog smedien efter hendes fader, og buggede en ny smedie på faderens grund, og drev her smedehåndværket i mange år.
3. Hans Peter Hansen født den 21-10-1861 gift med Cathrine Marie Jørgensen datter af kådner Jørgen Jørgensen Vibøge. Hans P. Hansen var landmand og karetmager fra omkring 1880 til 1903, da han solgte ejendommen og købte en gård i Trådsbøl.
 4. Hans Petersen født 1865 i Stevning død 1934 på Kegnæs gift med Kathrine Lassen datter af bmd. Chresten Lassen Skovbyballe, hun var født 1865 og døde i 1947.
 5. Jacob Petersen født 13-1-1891 død 1976 gift den 19-9-1919 med Caroline Johansen fra Pøl ved Nordborg, hun er født den 8-3-1901. I 1964 frasolgte de jorden til Hans Hansen Bredsten, og senere huset til V. Bollmann Sebbel.

Smedegården i Bredsten.

1. Christian Mathiesen Smed f.d. 15-3-1795. død den 14-1-1851 søn af smedevend Mathias Christiansen og Kirstine Petersdatter gift den 14-7-1821 med Anne Kirstine Thomsen f.d. 17-10-1797 død 1-8-1887 gift anden gang I første ægteskab 1 søn eftermand på gården. med enkemand Andreas Christensen Lausen i Bredsten f.d. 9-5-1799 død d. 12-5-1861 søn af Christen Lausen i Lysabild gift 1 gang med Birthe Olsen enke efter Jørgen Olsen. I ægteskabet med Andr. C. Lausen ingen børn.
2. Christian Mathiesen Smed født d. 29-3-1824 død d. 7-5-1888 gift 1851 med Marie Cathrine Fogt datter af bmd. Christian Fogt og Anne Marie Jørgensen Finngård i Østerby. De fik i ægteskabet følgende børn.
- a. Anne Christine født den 26 december 1852 gift med parc Jørgen Hansen Møller i Bøgehoved.
- b. Christian født d. 3 december 1853 parc. i Kongshoved gift med Marie Cathrine Schmidt fra Gåsvig kro.
- c. Andreas født den 7 marts 1855 parc. i Bredsten gift 1 gang med Kirstine Marie Lausen fra Østerby, anden gang med Marie Kathrine Ley Vestermar
k.
- d. Mathias ugift født d. 6 juni 1856.
- e. Anne Marie født d. 28-12-1858 død ugift den 17 marts 1899.
- f. Peter ugift født d. 11 oktober 1862 fik parcelstedet, da smedien blev udskilt fra landbruget.
- g. Marie Cathrine født den 6 februar 1865 død 14 november 1869.
- h. Marie født den 14 maj 1866.
- i. Trinke født den 7 august 1867 død d. 30 december 1869.
- j. Marie Cathrine født den 20 maj 1870 gift med smed Jens Hansen, som fik smedien og flyttede den ud til vejen.
- m. Anne Cathrine født d. 22 juni 1871 gift med parcelist Christian Petersen i Bredsten.
3. Peter Schmidt født d. 11-10-1862 død 1931, han var ugift og solgte ejendommen til Ernst Nicolaisen Ernst.
4. Ernst Nicolaisen Ernst født 1874 i Asserballeskov død 1939 gift med Kathrine født 1872 i Ulkebøl død 1945 i Østerby.
5. Peter Schmidt født 1880 død 1953 søn af Andreas Schmidt og Kirstine Marie Lausen gift med Anna Tækker fra Tandslet født 1883 død 1961.

5. Christian Jensen født d. 20-9-1905 død 1975 søn af mejeribestyrer Jensen og hustru fra Skovby .han var gift med Anna Rasmussen født 4-1-1911 de overtog i 1934 Smedegården og solgte den til .
7. Christian Kock født 7-6-1935 søn af grdr. Hans Kock og hustru i Skovby. Han er gift med Anni Langelund fra Fyn.

Christian Hansens ejendom i Lillekobbøl.

Jorden er købt af Hans Petersen Sønderkobbøl år 1801.

1. Nicolai Nicolaisen Høy.
 2. Hans Nicolaisen Høy overtager ejendommen år 1835.
 3. Peter Iversen født 24-8-1836 overtager ejendommen 1877 gift med Marie Høy født 28-1-1835 datter af nr.2.
 4. Ernst Nicolaisen Ernst overtager ejendommen 1898, han var fra Asserballe skov, og var gift med Kathrine fra Ulkebøl, han solgte i 1907 til.
 5. Hans Bonde født 2-1-1883, faldt i Verdenskrigen d. 12-1-1915. Han var søn af Christen Bonde og hustru i Skoven, og gift med Margrethe Volf født 1883 død 1951 datter af Hans Volf og Minna I kongshoved.
 6. Nis Hansen født 17-10-1891 død 17-8-1933 søn af bmd. Hans Hansen og Anne Marie Mosegården i Østerby gift med Anne Kathrine Mathiesen født 1891 datter af bmd. Hans Mathiesen og Anne Kathrine Johansen Østerborggård i Østerby.
 7. Christian Hansen født 21-7-1917 gift med Anne Marie Christensen født 29-8-1920 datter af Hans Christensen og Anne Kirstine Jørgensen Maskele i Vestermark, de blev gift og overtog ejendommen i 1944.
 8. *Kaj Hansen, deres søn f. 5. 8. 1945
overtog ejd. ~~1984~~ 1984.*
- (8. Kaj Hansen, deres søn f. 5.8.1945
overtog ejd. 1984)

Lillekobbøl.

1. Christian Mathiesen gift med Karen Christiansen 1790, de har 1 søn.
2. Jørgen Madsen født 1790 død 14-11-1854 gift den 17-7-1813 med Trinke Mathiesen født 5-9-1795 død den 24-2-1896 datter af bmd. Mathias Jørgensen Bymand i Østerby. børn:
 1. Kirstine Marie født 10-6-1814 gift med Christian Christiansen Skau.
 2. Anne Marie født den 12-6-1816 død 1-4-1871 gift med bmd. Chresten Iversen Marcussen, han døde den 11-11-1863,
3. Peter Jørgensen Wolf født den 29-12-1837 gift den 26-5-1861 med Trine Marie Christiansen Skau født den 17-2-1843 datter af bmd. Christian Christiansen Skau og Kirstine Marie Madsen fra Lillekobbøl. De overtog bedste-forældrenes gård, og nyopførte den i datidens smukke stil. Peter J. Wolf var søn af bmd. Peter Jørgensen Wolf og Anne Margrethe Johansen Solbjerggård. De havde følgende børn.
 1. Anne Margrethe født 1-9-1862 død 13-2-1865.
 2. Kirstine Marie født 2-1-1864 overtog hjemmet.
 3. Anne Margrethe født den 13-11-1867 gift med Peter Petersen Damkobbøl.
 4. Trinke Marie født den 23-4-1879 gift med Chr. Thomsen Øgmosegård.
4. Jørgen Peter Møller født 30-4-1861 gift den 16-9-1887 med Kirstine Marie datter af nr .3, han var søn af Johan Peter Møller og Marie Andersen Kronborg. De havde følgende børn.
 1. Johan Peter Møller født den 24-10-1887 gift den 31-5-1912 med Dorthea Schmidt.
 2. Trinke Marie født den 8-5-1890 gift den 24-11-1911 med Christian Fogt.
 3. Marie Christine født den 30-9-1892 gift med Mathias Mathiesen Østerby.
 4. Christine Marie født den 15-2-1897 gift med Hans Fogt Vestermark.
 5. Peter overtog hjemmet.
5. Peter Møller født 20-1-1899 gift den 20-7-1922 med Cathrine Andersen datter af bmd. Christen Andersen Solbjerggård.
6. Jørgen Møller født den 25-9-1928 gift med Klara født den 24-10-1934. børn. Jytte født den 1-8-1955. Peter født den 13-4-1959.

Jytte og Christian Møllers hus.

Det var Jens Hansen, en søn af Mette Cathrine og Chresten Hansen, Lindely, der byggede smedien her ude ved vejen i 1890'erne.

Han blev nemlig gift med nabopigen på smedegården Marie Cathrine Schmidt, og på smedegården har der jo i flere generationer været smedie, ~~men om flytningen~~ oprindeligt var smedien på Hjørnegården, men ved udflytningen o. 1780 blev den flyttet til den gård, der nu tilhører Anni og Chr. Kock, det var blevet mere centralt. Jens Hansen havde smedien til 1925, og adskillige unge har lært smedehåndværket ved ham. Otto Damm, deres plejesøn blev lærling, og var jo i mange år svend ved Peter Kock i Østerby.

Mitrin og Jens Hansen byggede deres aftægtsbolig, Østerbyvej 1, hvor han til at begynde med reparerede cykler.

Jens Hansen var f. 1867 død 1930 - Mitrin var f. 1870 død 1950

Hans Hansen Damm, der også var uddannet som maskinbygger overtog så smedien 1925, han udførte et alsidigt arbejde og uddannede en del lærlinge. 1968 flyttede de til Sønderborg og solgte hus og værksted til

Knud Pedersen, der også udførte alsidigt arbejde 1972 solgtes til

Jytte og Christian Møller, der oprettede mekanikerværksted, og førte det som sådan en del år, men hele udviklingen har gjort, at de nu kun benytter huset som bolig.

Damm

296

Dora Hansens hus,
Lillekobbøl 8.

Hans Thomsen, der var snedker, er den første ejer, vi har lidt oplysning om.
Familien flyttede til Agerskov og solgte til

Jens Hansen, der var gift med en datter af møller Peter Duus' es
Hartsø mølle, de flyttede til Skovby 1924 og solgte til

Thrinke Marie Fogt, f. Møller på Jørgen Møllers gård.
Hendes mand Christian Fogt faldt i Første verdenskrig og
efter hende og sønnen Nis Fogt, købte

Anne Marie og Nis Fogt, Damkobbøl, huset i 1938.

Nis Fogt døde 1958 og Anne Marie 1975, og efter hendes død
er det nu

Dora Hansen, der ejer huset.

29 C

LilleRødde 6

(Lillekobbel)

Anna og Frans Trægers hus.

Den første ejer, vi har oplysning om er
Johan Møller, ær var traskomager, klodsmager, som man sagde.

Omkr. år 1900 ejes det af *(Svandt høft Høj Hansens god.)*
Peter Iversen, som aftægtshus.

Iversens havde en del børn, bl. a. Christian Duus'es kone
i Østerby og Jacob Hoffmanns kone i Bredsten.

Huset blev omkr. 1910 solgt til

Tilde Svensson, hun kom hertil sammen med hendes mor, der
var født 1847 i Løjt Kirkeby hun hed Kjestine Marie født
Rasmussen, hun døde 1936.

Tilde Svensson var født 1885 og døde efter at have været 2-3 år
på plejehjem 1966.

Hendes far var skræder i Halmstad i Sverige, han døde 1908,
og så flyttede familien tilbage til Sønderjylland.
Tilde og moderen først til Nordborg og så her til Trønge.

Hendes bror redaktør A. Svensson og familie til Sønderborg.
Hun ernærede sig her med en systue, og mange piger på Kegnæs
har fået kursus hos hende.

Efter moderens død var det det historiske arbejde, der optog hende.

Hun udgav flere bøger og hæfter med historiske og hjemstavnshistoriske emner samt en lang årrække julebøger.

Hendes energi og optimisme var enestående.

Anna og Frans Træger købte huset i 1964 og moderniserede det,
og bor jo her endnu.

Hans Nørrelykkes ejendom.

1. Hans Jacobsen født i Skovby, han var i slægt med Frederik Læsemænd i Bredsten, havde deltaget i krigen i 1864, hvor han fik en skade, så han døde ret tidligt, han var gift med Anne Cecilie Cathrine Dorteia Nladt f. 13-3-1843 datter af parc. Jens J. Elad og Anne Kirstine Petersen fra Kongshoved. Hans Jacobsen var også grynmøller, der var 3 børn i ægteskabet.

a. Hans gift med Christine Petersen indsidder i Østerby.

b. Christine overtog ejendommen.

c. Kathrine gift med Jens Møller Skoven.

2. Kirstine Jacobsen født 30-5-1867 død 1950 gift med Peter Kelsen fra Stenderup, han var brødkusk i Gåsvig, og overtog ejendommen, som der var købt mere jord til, hvorefter man opgav grynmølleriet, der var ingen børn i ægteskabet, så de solgte i 1930 ejendommen til.

3. Hans Jensen Nørrelykke fra Nørrelykke ved Nordborg gift 1930 med Marie Jensen fra Sønderborg, han var født 19-1-1902, og hun 5-3-1912, og da de blev ældre, og de to sønner de havde ikke ville drive ejendommen fraselgte de jorden til naboerne Jørgen Møller og Arthur Petersen, og huset ^{blev så} tjener ~~nu~~ som aftægtsbolig. Marie Nørrelykke d. 12/3-70 Hans Nørrelykke d. 1/3-88

4. Ejd. blev i 1988 til de nuværende ejere:

~~Eliane og Arne Karecki~~
Eliane Plüss og Arne Karecki

*) ... og huset tjente så som aftægtsbolig. Marie Nørrelykke d. 12/3-70. Hans Nørrelykke d. 1/3-88

4. Ejd. blev i 1988 til de nuværende ejere:
Eliane Plüss og Arne Karecki

Hans Nørrelykkes ejendom.

1. Hans Jacobsen født i Skovby, han var i slægt med Frederik Læsemand i Bredsten, havde deltaget i krigen i 1864, hvor han fik en skade, så han døde ret tidligt, han var gift med Anne Cecilie Cathrine Dorthea Nladt f. 13-3-1843 datter af pare. Jens J. Blad og Anne Kirstine Petersen fra Kongshoved. Hans Jacobsen var også grynmøller, der var 3 børn i ægteskabet.
 - a. Hans gift med Christine Petersen indsidder i Østerby.
 - b. Christine overtog ejendommen.
 - c. Kathrine gift med Jens Møller Skoven.
2. Kirstine Jacobsen født 30-5-1867 død 1950 gift med Peter Kelsen fra Stenderup, han var brødkusk i Gåsvig, og overtog ejendommen, som der var købt mere jord til, hvorefter man opgav grynmølleriet, der var ingen børn i ægteskabet, så de solgte i 1930 ejendommen til.
3. Hans Jensen Nørrelykke fra Nørrelykke ved Nordborg gift 1930 med Marie Jensen fra Sønderborg, han var født 19-1-1902, og hun 5-3-1912, og da de blev ældre, og de to sønner de havde ikke ville drive ejendommen frasolgte de jorden til naboerne Jørgen Møller og Arthur Petersen, og huset tjener nu som aftægtsbolig.

Trønge.

1. Jørgen Møller fra Niang overtog ejendommen ved udstykningen.
2. Christian Mathiesen fra Østerby gift med enken af nr. 1.
3. ~~Hans Chr. Hansen~~ (3. Hans Chr. Hansen)
4. Jørgen Hansen søn af sættebmd. Hans Christian Hansen og Anne Marie Mathias
(Petersen) Østerborggård.
5. Johan J. Volf søn af bmd. Peter Jørgensen Volf og Anne Margrethe Johansen
Solbjerggård Sønderby gift med Anne Cathrine Schmidt datter af parc.
Jørgen J. Schmidt og Kirstine Marie Johansen Hyldebjerggård. Johan J. Volf
døde 1896 og Anne Cathrine 1912 efterladende en datter.
6. Anne Margrethe Volf født 27-4-1882 død 1945 gift med Laus Lausen født
12-3-1876 søn af Laus Lausen og Marie Hjortholms kro, de havde en datter.
7. Cathrine Lausen født 25-1-1916 gift med Arthur Petersen fra Notmarkskov
født 29-1-1915. I ægteskabet er der 2 sønner. *Cathrine død*
8. *solgt til*
Laila og Henry Heuck 1988. (Laila og Henry Heuck 1988)
Jorden var da solgt fra til Uwe Sibbesen, Østerby
(Jorden var da solgt fra til Uwe Sibbesen, Østerby)

Trænge.

1. Jørgen Møller fra Miang overtog ejendommen ved udstykningen.
2. Christian Mathiesen fra Østerby gift med enken af nr. 1.
3. Jørgen Hansen søn af sætte bmd. Hans Christian Hansen og Anne Marie Mathias.
Østerborggård.
4. Johan J. Volf søn af bmd. Peter Jørgensen Volf og Anne Margrethe Johansen Solbjerggård Sønderby gift med Anne Cathrine Schmidt datter af parc. Jørgen J. Schmidt og Kirstine Marie Johansen Hyldbjerggård. Johan J. Volf døde 1896 og Anne Cathrine 1912 efterladende en datter.
5. Anne Margrethe Volf født 27-4-1882 død 1945 gift med Laus Lausen født 12-3-1876 søn af Laus Lausen og Marie Hjortholms kro, de havde en datter.
6. Cathrine Lausen født 25-1-1916 gift med Arthur Petersen fra Notmarkskov født 29-1-1915. I ægteskabet er der 2 sønner.